

BALANÇ COMUNITARI
GUIA DE PREGUNTES - VERSIÓ BÀSICA
V. Beta – Novembre 2018

Índex de continguts

INTRODUCCIÓ	3
DIMENSIÓ ENTITAT:	6
QÜESTIONARI A RESPONDRE PER L'ENTITAT	6
1. DADES GENERALS	6
2. ECONOMIA I POLÍTICA DE LUCRE	7
3. EQUITAT I DEMOCRÀCIA	9
4. MEDI AMBIENT	12
5. COMPROMÍS SOCIAL	14
6. QUALITAT DEL TREBALL	16
DIMENSIÓ PROJECTE:	19
QÜESTIONARI A RESPONDRE PER L'ENTITAT	19
1. DADES GENERALS	19
2. ARRELAMENT AL TERRITORI	19
3. IMPACTE I RETORN SOCIAL	20
4. DEMOCRÀCIA INTERNA I PARTICIPACIÓ	22
5. CURA DE LES PERSONES, ELS PROCESSOS I L'ENTORN	23
GLOSSARI	26

INTRODUCCIÓ

En aquest document fem un repàs, pregunta per pregunta, de tot el qüestionari del Balanç Comunitari (BC) complet, explicant el significat de cada pregunta i la informació que es demana. Per això, és molt recomanable que abans d'omplir el qüestionari de balanç a l'aplicatiu, li doneu una ullada a tota la relació de preguntes que trobareu, per tal de facilitar la recopilació de dades i el repartiment de tasques entre les diferents persones implicades en l'elaboració del BC.

El BC és una eina d'auto-diagnòstic amb la què les entitats avaluen el seu funcionament en relació amb diverses qüestions ambientals, socials i de bon govern. Cal destacar que degut a la realitat específica de l'àmbit de gestió comunitària, el BC precisa diferenciar entre dos nivells d'avaluació: el nivell entitat i el nivell projecte. Una mateixa entitat pot gestionar més d'un projecte. L'objectiu és obtenir una visió segregada tant de l'entitat que gestiona aquell projecte com dels projectes desenvolupats, ja sigui vinculats a un mateix espai físic o no. En el cas que un projecte estigui gestionat per més d'una entitat, l'entitat que coordina i centralitza aspectes a nivell intern serà la responsable d'introduir les dades a l'aplicatiu sobre el projecte.

Cada Projecte es compon de diferents línies de treball, que estan formades per diverses activitats a cada línia de treball. Aquesta jerarquia és rellevant en relació amb la informació requerida als qüestionaris de la dimensió projecte.

A nivell projecte existeixen dues modalitats de balanç: la bàsica i la completa. Una entitat pot optar per fer qualsevol de les dues tipologies en la dimensió projecte. La dimensió entitat només té una modalitat que és comuna per a les dues versions de la dimensió projecte. El present manual es correspon amb la versió bàsica del BC.

Quant a l'estructura organitzativa del BC en la seva versió completa, la dimensió referida a l'entitat consta de 6 blocs i 3 tipus de qüestionaris externs a omplir per part dels grups d'interès (treballadores, voluntàries i clientes). Els únics qüestionaris externs obligatoris per a finalitzar el balanç són els de qualitat laboral. La dimensió referida a projecte consta de 5 blocs i 2 tipus de qüestionaris externs relacionats amb la mesura d'impacte, un destinat a entitats de la comunitat local i un altre destinat a persones físiques de la comunitat local.

A la taula següent, mostrem els blocs i sub-blocs en què s'agrupen les diferents preguntes que componen els 58 indicadors finals referits a la **dimensió entitat**.

DADES GENERALS	Preguntes
Membres de l'organització	8
ECONOMIA I POLÍTICA DE LUCRE	
Plantilla mitjana	1
Informació econòmica	8
Política de lucre	1
EQUITAT I DEMOCRÀCIA	
Participació	2
Transparència	2
Interculturalitat	2
Càrrecs de responsabilitat	2
Igualtat de sous	2
Política lingüística	1
MEDI AMBIENT	
Política ambiental	2
Consum d'energia i aigua (en oficines)	3
Consum de paper (en oficines)	1
Prevenió i recollida selectiva de residus	1
Altres consums	2
Mobilitat	1
COMPROMÍS SOCIAL	
Aportacions econòmiques solidàries	2
Mercat social	3
Contribució al procomú	2
QUALITAT DEL TREBALL	
Salut laboral	2
Regulació de prestacions de treball	1
Formació	1
Cures i compensacions	2
NOMBRE TOTAL	52

A la taula següent, mostrem els blocs i sub-blocs en què s'agrupen les diferents preguntes que componen els 27 indicadors finals referits a la **dimensió projecte**.

DADES GENERALS	Preguntes
Preguntes generals qualitatives del bloc	2
ARRELAMENT AL TERRITORI	
Preguntes generals qualitatives del bloc	1
Representació, legitimitat i implicació en el territori i/o sector	2
Implicació de l'entitat en les dinàmiques associatives i comunitàries del territori	1
Capacitat d'escolta	1
IMPACTE I RETORN SOCIAL	
Preguntes generals qualitatives del bloc	1
Base social del projecte	7

Foment de les dinàmiques comunitàries i associatives	1
Foment de comportaments comunitaris	2
Foment d'economies comunitàries	1
DEMOCRÀCIA INTERNA I PARTICIPACIÓ	
Preguntes generals qualitatives del bloc	1
Presa de decisions	3
Diversitat	1
Capacitat de proposta	1
CURA DE LES PERSONES, ELS PROCESSOS I ENTORN	
Preguntes generals qualitatives del bloc	1
Sostenibilitat col·lectiva	1
Diversitat i accessibilitat	1
Sostenibilitat ambiental	1
Sostenibilitat econòmica	3
NOMBRE TOTAL	32

Tot projecte que vulgui completar el BC necessita d'una entitat que reporti per ell. Així, el registre inicial a l'eina informàtica correspon a l'entitat que reportarà sobre els diferents projectes. Un cop triada la modalitat de balanç per a la dimensió entitat, i marcada l'opció al registre de voler reportar sobre projectes de gestió comunitària, s'activarà l'opció de registrar diferents projectes.

Cada projecte activat, requerirà d'una fitxa de registre específica, i de la selecció de la modalitat a utilitzar, si la bàsica o la completa. D'aquesta manera, es podrà completar la dimensió projecte per a cadascun dels projectes de gestió comunitària que l'entitat vulgui reportar.

Actualment, degut a l'allotjament del BC a la XES, la dimensió entitat es correspon tecnològicament amb el Balanç Social Bàsic de la XES, ja que a nivell tècnic comparteixen els indicadors tant en la seva modalitat bàsica com la completa. Així, el registre es formalitza a nivell de Balanç Social de la XES i un cop marcat que es vol reportar sobre projectes de gestió comunitària, aleshores s'activa la dimensió projecte del BC. El manual fa referència a les dimensions entitat i projecte del BC, entenent que cal dur a terme aquesta equivalència interna entre les nomenclatures utilitzades.

DIMENSIÓ ENTITAT:**QÜESTIONARI A RESPONDRE PER L'ENTITAT****1. DADES GENERALS**

En aquest apartat l'organització ha de facilitar **informació quantitativa** sobre la base social que compona l'organització. Aquestes són les preguntes:

Membres de l'organització

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q0101	Nombre de persones sòcies (no s'inclouen les treballadores sòcies)	Indicar el nombre de persones sòcies i/o col·laboradores de l'organització NO assalariades (p.e. sòcies de consum, de serveis, de les explotacions o professionals en el cas de cooperatives de treball, de consum, de serveis i de segon grau; persones associades en cas de les associacions; o persones sòcies col·laboradores segons la naturalesa de l'activitat de l'entitat).
q0102	Nombre d'organitzacions sòcies (NO PERSONES)	A respondre només per organitzacions de segon i tercer grau. Indicar el nombre d'empreses o entitats sòcies.
q0103	Persones que participen representant les organitzacions sòcies	A respondre només per empreses i entitats de segon i tercer grau. Indicar el nombre de persones representants de les organitzacions sòcies que participen activament en espais decisoris i executius. És important tenir aquesta xifra per saber el nombre de persones que participen activament en l'organització i així poder calcular els indicadors que requereixen aquest nombre.
q0104	Nombre de persones patrones	A respondre només si sou una fundació. Indicar el nombre de persones que conformen el patronat de la fundació.
q0105	Nombre de persones treballadores sòcies	A respondre només si sou una cooperativa o societat laboral. Indicar el nombre de persones treballadores que són així mateix sòcies de l'organització (sòcies de treball en el cas de les cooperatives i sòcies laborals en el cas de les societats laborals).
q0106	Nombre de persones treballadores no sòcies	Indicar el nombre de persones assalariades no sòcies. En casos com les fundacions, societats mercantils, col·legis professionals i administració pública no hi haurà cap persona treballadora sòcia i, per tant, totes les persones assalariades es comptabilitzaran en aquest apartat.
q0107	Nombre de persones voluntàries	A respondre per totes aquelles entitats que per la naturalesa de la seva activitat compten amb persones voluntàries de forma regular. Indicar el nombre de persones que participen de manera voluntària a l'estructura de l'organització.

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q0108	Nombre persones en formació i/o pràctiques, o bé en condició de becàries	Indicar el nombre de persones vinculades a l'organització a través d'un contracte de pràctiques o d'altres vies per incorporar persones becàries i/o en formació.

2. ECONOMIA I POLÍTICA DE LUCRE

En aquest capítol es recullen dades econòmiques de l'organització necessàries per al càlcul dels indicadors de la dimensió entitat. Compta amb una sèrie d'entrades d'informació quantitativa.

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q1101	Nº total de llocs de treball expressats en jornades completes durant el darrer exercici	Es calcula: (dies naturals contractats x percentatge de jornada segons conveni) /365. Aquesta operació es realitza amb totes les persones que han tingut un contracte laboral amb l'entitat durant l'any i després es fa el sumatori. També es comptabilitzen les persones sòcies cooperativistes treballadores i les persones autònomes, encara que no hi hagi un contracte laboral. No s'inclouen les persones actives en programes de treball i formació. Per entitats individuals, és a dir, autònoms/es amb dedicació exclusiva (independentment del nombre d'hores treballades) es comptabilitzen com una jornada completa treballada. Exemple de càlcul: Si una persona ha treballat 3 mesos al 25% de la jornada, l'equivalent a jornades completes treballades seria: 1 persona * 3/12 (mesos treballats / 12 mesos l'any)*25/100 (% de la jornada treballada/100)=0,063
q1102	Sumatori del salari brut anual de totes les persones treballadores disgregat per sexe	Sumar (desagregat per sexe) els salaris de totes les persones treballadores de l'organització al darrer exercici
q1201	Import total anual de despeses -en €-	Indicar l'import en euros de despeses de l'organització en el darrer exercici econòmic. El total de despeses del darrer exercici econòmic es pot trobar en el Compte de Resultats amb el codi 6 del Pla General Comptable, atès que és la suma de totes les partides dels comptes del grup 6 "Compres i Despeses" (per tant, inclou sous i salaris, lloguers, adquisició de béns i serveis, etc.). Aquesta informació hauria de ser fàcilment accessible per l'àrea o persona responsable de la comptabilitat i/o

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
		la fiscalitat de l'organització, a través dels documents comptables o fiscals de l'exercici corresponent.
q1202	Import total de les adquisicions de béns i serveis -en €-	Indicar l'import en euros de l'adquisició de béns i serveis efectuada als diferents proveïdors de l'organització. Entenem per adquisició de béns i serveis el conjunt de compres efectuades en concepte de compra de mercaderies (material d'oficina, aprovisionaments industrials, equips informàtics, etc.) i de contractació de serveis (subministraments, serveis de comunicació, serveis informàtics, etc.). Són essencialment les partides associades als comptes 60 i 62 del Pla General Comptable. Aquesta informació hauria de ser fàcilment accessible per l'àrea o persona responsable de la comptabilitat i /o la fiscalitat de l'organització, a través dels documents comptables o fiscals de l'exercici corresponent. Ha de ser una xifra inferior a l'apartat anterior de despeses anuals totals.
q1203	Import total anual d'ingressos -en €-	Indicar l'import en euros del total d'ingressos de l'organització en el darrer exercici econòmic. Els ingressos de l'organització poden provenir de vendes de béns o serveis, de subvencions, de donacions, de quotes de socis, etc. La suma de tots ells és el que s'ha d'indicar en aquesta casella. El total d'ingressos del darrer exercici econòmic es pot trobar en el Compte de Resultats amb el codi 7 del PGC, atès que és la suma de totes les partides dels comptes del grup 7 "Vendes i Ingressos". Aquesta informació hauria de ser fàcilment accessible per l'àrea o persona responsable de la comptabilitat i /o la fiscalitat de l'organització, a través dels documents comptables o fiscals de l'exercici corresponent.
q1204	Import total anual de vendes de béns i serveis -en €-	Fa referència als ingressos percebuts per les vendes o prestacions de serveis (al PGC equivalen essencialment a les partides associades al compte 70 del Pla General Comptable). També s'han d'incloure els ingressos generats per la prestació a les AAPP en els que hi ha factura.
q1205	Import total de les subvencions concedides a l'organització -en €-	Fa referència a la suma d'aquells imports que apareixen al compte de pèrdues i guanys en els comptes 740. No s'inclouran aquells ingressos generats per la prestació de serveis de les AAPP en els que hi ha factura. Es comptabilitzaran totes les subvencions atorgades i imputades al període del exercici que s'està avaluant, independentment de si han estat cobrades o no durant el present exercici.
q1206	Import total de despeses de personal -en €-	El cost de personal anual es calcula sumant els comptes comptables 640 (Sous i salaris) i 642 (Seguretat Social a càrrec de l'empresa). S'hi haurien d'incloure també les factures emeses per persones vinculades laboralment a l'organització que tenen la seva retribució amb bestreta o facturació en règim d'autònom.

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q1207	<p>Mitjana anual de recursos econòmics dipositats en entitats de finançament -en €-</p>	<p>Indicar el volum anual mitjà d'euros dipositats als diferents comptes bancaris dels quals l'organització és titular. Donat que els diners dipositats als comptes corrents varien durant l'any, s'haurà de fer un petit càlcul per obtenir la mitjana. Us proposem aquesta fórmula per a fer el càlcul: preneu el saldo de cada compte corrent en el darrer dia de cada trimestre, sumeu els quatre saldos i dividiu la xifra entre els 4; així obtindreu la mitjana anual de diners dipositats en aquell compte corrent. Si l'entitat disposa de més d'un compte s'haurà de fer la mitjana dels valors mitjans de cada compte corrent. A nivell comptable, els saldos bancaris es comptabilitzen al compte 57 del Pla General Comptable. Aquesta informació hauria de ser fàcilment accessible per l'àrea o persona responsable de la comptabilitat i /o la fiscalitat de l'organització, a través dels documents comptables o fiscals de l'exercici corresponent.</p>
q1401	<p>En els exercicis en què la vostra activitat ha tingut beneficis, com es reparteixen?</p>	<p>Fa referència a la forma de distribució dels beneficis en el si de l'entitat. Aquest cas és possible quan el resultat del tancament de l'exercici ha estat positiu. Algunes entitats, depenent dels seus estatuts i/o la forma jurídica, han de considerar si existeixen restriccions o indicacions específiques pel seu repartiment.</p> <p>Aquestes són les opcions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Xarxes i/o associacions o altres iniciatives per a la construcció de béns comuns. • Reserves, compensació de pèrdues i/o inversions pròpies (equip, formació, material, projectes nous, etc). • Repartir entre socis/es propietaris/es, associats/es o socis/es col·laboradors/es. • Repartir entre treballadors/es no propietaris/es. • Inversions financeres en entitats financeres ètiques (Coop57, Fiare i/o Triodos). • Inversions financeres en entitats fora de l'ESS.

3. EQUITAT I DEMOCRÀCIA

Els indicadors d'equitat i democràcia volen mesurar, d'una banda, el grau de qualitat democràtica, tant directa com representativa, que l'organització permet a totes les persones membres, tant si són associades com contractades. D'altra banda, volen mesurar el grau d'interculturalitat de les organitzacions i la igualtat d'oportunitats de què gaudeixen les persones que hi treballen. Cal respondre totes les preguntes de caràcter **quantitatiu** següents:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q2101	Nombre de persones que varen participar en l'elaboració del Pla de Gestió i pressupost anual	Indicar, en nombres sencers i desgregat per gènere, el nombre total de persones que varen participar en l'elaboració del pla de gestió i pressupost anual de l'exercici anterior. Per obtenir aquesta informació es pot recórrer a la revisió d'actes de reunions així com a la llista de contactes a qui s'ha enviat per correu electrònic els documents provisionals durant l'elaboració dels plans de gestió i pressupostos anuals.
q2102	Nombre de persones que varen participar en l'aprovació del Pla de Gestió i pressupost anual	Indicar, en nombres sencers i desgregat per gènere, el nombre total de persones que varen participar en l'aprovació del pla de gestió i pressupost anual de l'exercici anterior. Per obtenir aquesta informació es pot recórrer a la revisió de l'acta de la reunió o reunions en les que s'han aprovat dels plans de gestió i pressupostos anuals.
q2202	Són públics per a les persones treballadores els salaris i altres remuneracions?	Indicar si, a nivell intern, els salaris i altres remuneracions són o no públics. Per saber si són públics, ha d'existir un sistema de comunicació amb totes les persones membres de l'organització, puntual o regular, on qualsevol persona membre pugui obtenir aquesta informació (intranet, secció per a socis del web, correu electrònic intern, etc.). En cas de que es respongui afirmativament aquesta pregunta s'ha de poder acreditar la validesa de l'afirmació amb algun dels instruments de la llista anterior.
q2203	Heu publicat a la vostra web les dades de balanç social/balanç comunitari de l'últim exercici?	Les opcions són: <ul style="list-style-type: none"> • Sí • No • És la primera vegada que el fem
q3102	Nombre de persones treballadores que són extracomunitàries	Persones extracomunitàries són aquelles que no tenen la nacionalitat de cap país de la Unió Europea.
q3103	Nombre de persones treballadores que són racialitzades	Quan parlem de persones racialitzades ens referim als qui per les seves característiques culturals, físiques, etc., són classificades en un grup considerat inferior i minoritzat, i per aquest fet són discriminades (col·loquialment parlant, no "blanques").
q3201	Nombre de persones que ocupen càrrecs de responsabilitat en l'estructura laboral de l'organització	Indicar, en nombres sencers i desgregat per gènere, el nombre de persones que ocupen càrrecs de responsabilitat en l'estructura laboral de l'organització entesos com a càrrecs de direcció i comandaments intermedis, independentment de si ocupen o no algun càrrec polític/societari. Per a obtenir aquesta dada es pot recórrer als documents que plasmen

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
	disgregat per sexe	l'organigrama intern, especialment actes de les reunions en les que es reculli la última estructura laboral interna aprovada.
q3202	Nombre de persones que ocupen càrrecs societaris/polítics en l'organització	Indicar, en nombres sencers i disgregat per gènere, el nombre de persones que ocupen càrrecs societaris/polítics en l'organització. En funció de la vostra forma jurídica haureu d'indicar el nombre de persones integrants de la junta directiva (associacions i federacions), consell rector (cooperatives), patronat (fundacions) o consell de direcció (empreses socials). Per obtenir aquesta informació podeu consultar les actes de reunions o assemblees generals en les que s'han acordat els canvis o renovacions de càrrecs en els òrgans de govern de l'organització, així com els estatuts de l'organització.
q3301	Retribució més alta (en preu brut per hora treballada) – en € -	Indicar la retribució més alta en l'organització; per fer-ho s'ha de tenir en compte el preu brut de l'hora treballada, ja que si s'indiqués en forma de salaris bruts mensuals o anuals les diferències de retribucions podrien ser degudes a diferències en els horaris laborals. A l'hora de mesurar el salari més alt, a més del salari brut s'ha de contemplar també les remuneracions per assistir a reunions o d'altres activitats a les que es té accés pel fet d'ocupar un càrrec determinat dins l'organització. Serien remuneracions de representació de l'organització pagades per altres organitzacions. Per incorporar aquestes retribucions al càlcul de preu brut per hora treballada recomanem sumar les percepcions en concepte de representació de l'organització al salari brut anual i dividir aquesta suma entre les hores anuals indicades en el contracte laboral o el conveni (segons sigui el cas). Recomanem consultar tant les nòmines com el compte 64 de sous i salaris segons el Pla General Comptable.
q3302	Retribució més baixa (en preu brut per hora treballada) – en € -	Indicar la retribució més baixa en l'organització; per fer-ho s'ha de tenir en compte el preu brut de l'hora treballada, ja que si s'indiqués en forma de salaris bruts mensuals o anuals les diferències de retribucions podrien ser degudes a diferències en els horaris laborals. Per a fer el càlcul recomanem dividir el salari brut anual per les hores anuals indicades en el contracte laboral o el conveni (segons sigui el cas). S'exclouen d'aquest indicador les remuneracions percebudes per les persones becàries o en pràctiques. Recomanem consultar tant les nòmines com el compte 64 de sous i salaris segons el Pla General Comptable.

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q3401	L'entitat utilitza un llenguatge no sexista i inclusiu?	<p>L'ús del llenguatge no sexista fa referència a l'adopció conscient d'estratègies per a un ús igualitari del llenguatge que inclogui a dones i homes en termes d'igualtat. Està encaminada a evitar, en la mesura de lo possible, la utilització de termes que es refereixen explícita o implícitament a un únic sexe -exceptuant si es tracta de mesures positives en favor de la dona. Per exemple, en comptes d'escriure els nostres documents amb genèrics com "treballadors", ho fem amb "persones treballadores" i/o "plantilla" i/o "personal" i/o "treballadors i treballadores". Per a més informació podeu consultar els següents manuals: "Cuida tu lenguaje, lo dice todo", "Manual de Estilo para una Comunicación Incluyente", "Guía de lenguaje no sexista de la UNED".</p> <p>Les opcions de resposta són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normalment no • Els documents que utilitza l'entitat s'escriuen amb llenguatge inclusiu • S'utilitza el llenguatge inclusiu tant en els documents escrits com en el llenguatge verbal.

4. MEDI AMBIENT

Els indicadors ambientals volen mesurar algunes variables ambientals bàsiques per tal d'obtenir una imatge de l'impacte ambiental de l'organització. La informació **quantitativa** es compon de les preguntes següents:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q4101	Disposeu d'una política, pla d'acció o sistema de gestió ambiental?	Indicar sí o no en funció de si es té una política, pla d'acció o sistema de gestió ambiental formalitzat. Les polítiques, plans d'acció o sistemes de gestió ambiental tenen per objectiu establir mesures per reduir l'impacte ambiental de l'organització. Aquests plans poden estar formalitzats a través d'eines de gestió estandarditzades i auditades (ISO 14000, EMAS) o mitjançant un sistema de gestió i millora ambiental propi de l'organització. En qualsevol dels dos casos, la política, pla d'acció o sistema de gestió hauria de tenir una publicació que en reflecteixi els objectius i accions plantejades.

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q4102	Porteu un control intern de les emissions de CO₂?	Fa referència a si l'organització porta un registre de les emissions de gasos d'efecte hivernacle causats per la seva activitat regular, i que puguin venir de diferents fonts de consums energètics: electricitat, gas natural, propà, gasoil i/o gasolina principalment.
q4201	Disposeu de pràctiques i procediments per l'estalvi i l'eficiència energètica?	Indicar sí o no en funció de si l'organització duu a terme accions que afavoreixin l'estalvi i l'eficiència energètica. Idealment aquestes mesures haurien d'estar recollides en el pla d'acció ambiental, tot i que les accions es poden desenvolupar sense necessitat de tenir un pla d'acció. Seria desitjable tenir un suport formal de les mesures implantades en forma de fulls de registre on s'especifiquin les inversions fetes i els estalvis generats.
q4206	Disposeu de pràctiques i procediments per l'estalvi i l'eficiència en el consum d'aigua?	Indicar sí o no en funció de si l'organització duu a terme accions que afavoreixin l'estalvi i l'eficiència en l'ús de l'aigua. Idealment aquestes mesures haurien d'estar recollides en el pla d'acció ambiental, tot i que les accions es poden desenvolupar sense necessitat de tenir un pla d'acció.
q4208	Contracteu tot el servei elèctric amb empreses proveïdores que generen el 100% de la seva energia elèctrica a fonts renovables certificades amb garantia d'origen?	Les garanties d'origen són un instrument que acredita que una quantitat d'electricitat ha estat produïda per fonts renovables o de cogeneració d'alta eficiència en qualsevol punt de l'Estat. El sistema de GdO i Etiquetat de la Electricitat va ser implementat per la Comisión Nacional de la Energía (CNMC) el desembre de 2007 amb l'objectiu d'informar el consumidor al detall sobre l'origen de l'energia rebuda i l'impacte ambiental associat. Anualment es revisen les empreses proveïdores amb les aportacions a la xarxa amb GdO. Es pot consultar en aquest enllaç: https://gdo.cnmc.es/cne/resumengdo.do?informe=garantias_etiquetado_electricidad
q4301	Utilitzeu paper reciclat i/o certificació d'explotació forestal sostenible de manera regular i majoritària?	Indicar sí o no en funció de si l'organització fa servir paper reciclat o amb certificació d'explotació forestal sostenible de manera generalitzada a les seves oficines. Per a obtenir aquesta informació es poden consultar les factures de l'empresa proveïdora de paper així com l'envàs dels paquets de cinc-cents folis. En el cas del paper blanc (no reciclat), la única certificació forestal que s'accepta és la FSC (Forest Stewardship Concil; www.es.fsc.org), no s'accepta la certificació PEFC (Asociación española por la Sostenibilidad Forestal) perquè està sotmesa a controvèrsies importants. <div data-bbox="1134 1630 1262 1787" style="text-align: right;"> </div>

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q4401	Disposeu de pràctiques formals de prevenció de residus?	Indicar sí o no en funció de si l'organització duu a terme accions que per a prevenir la generació de residus. Idealment aquestes mesures haurien d'estar recollides en el pla d'acció ambiental, tot i que les accions es poden desenvolupar sense necessitat de tenir un pla d'acció.
q4503	A l'hora d'adquirir un producte, es contemplan criteris de consum responsable?	Fa referència a l'adquisició de tot tipus de productes (alimentació, material d'oficina, mobiliari...) i serveis, sempre i quan hi hagi oferta al mercat, amb criteris de producció o manufactura ecològica, producció local, Comerç Just, segona mà... En aquest enllaç trobareu un resum de criteris: http://opcions.org/les-claus-del-consum-conscient/
q4504	A l'hora d'organitzar esdeveniments, teniu en compte criteris ambientals en la seva organització?	L'ambientalització d'un esdeveniment consisteix a incorporar criteris ambientals en aquest acte, de manera que l'impacte ambiental sigui minimitzat. Aquests criteris poden tenir incidència sobre diferents camps: ubicació de l'esdeveniment i inscripció i gestió de la mobilitat dels participants; càterin; material lliurat als participants; allotjament; difusió de l'esdeveniment. I algunes de les pràctiques serien aquestes: utilització de gots i vaixela compostable o reutilitzable, aliments ecològics i/o de proximitat, evitar el malbaratament de materials i aliments, reciclatge de recursos sobrants, accessibilitat en transport públic, etc.
q4601	Incorporeu, ofereu o faciliteu alguna alternativa/ajuda en allò relacionat amb el transport?	S'inclouen tot tipus de mesures- que estiguin documentades- com: cotxe compartit, transport col·lectiu, bicicletes per treballadores/s, aparcament per bicicletes, finançament total o parcial dels títols de transport, retribució econòmica o en espècie a treballadores/s que realitzen el trajecte a la feina caminant, suport econòmic per compartir cotxe, campanyes de sensibilització...

5. COMPROMÍS SOCIAL

Els indicadors de compromís social volen mesurar la sensibilitat que l'organització demostra pel seu entorn en matèria de participació, implicació i apoderament social del territori. Els camps **quantitatius** es desglossen en les següents preguntes:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q5202	Sou socis/es o opereu amb entitats de finances ètiques?	Indicar sí o no en funció de si l'organització és sòcia o opera amb alguna entitat de finances ètiques. Es consideren entitat de finançament ètic alguna de les següents: COOP57, FIARE, OIKOCREDIT i TRIODOS BANK. En cas d'operar amb alguna altra entitat de finançament ètic nombrar-la a l'espai de text que trobareu al començament de la pàgina.

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q5204	<p>Mitjana anual de recursos econòmics dipositats en entitats de finançament ètic - en €-</p>	<p>Indicar el volum mitjà d'euros dipositats als comptes bancaris associats a entitats de finances ètiques dels que l'organització és titular. Es considera entitat de finançament ètic alguna de les següents: COOP57, FIARE, OIKOCREDIT i TRIODOS BANK. En cas d'operar amb alguna altra entitat de finançament ètic nombrar-la en l'espai de text del final de la pàgina. Donat que els diners dipositats als comptes corrents varien durant l'any, s'haurà de fer un petit càlcul per obtenir la mitjana. Us proposem que per fer aquest càlcul seguïu aquesta fórmula: preneu el saldo de cada compte corrent en el darrer dia de cada trimestre, sumeu els quatre saldos i dividiu la xifra entre els 4; així obtindreu la mitjana anual de diners dipositats en aquell compte corrent. Si l'entitat disposa de més d'un compte associat a finances ètiques s'haurà de fer la mitjana dels valors mitjans de cada compte corrent. A nivell comptable, els saldos bancaris es comptabilitzen al compte 57 del Pla General Comptable. Aquesta informació hauria de ser fàcilment accessible per l'àrea o persona responsable de la comptabilitat i /o la fiscalitat de l'organització, a través dels documents comptables o fiscals de l'exercici corresponent.</p>
q5302	<p>Import total anual de les adquisicions de béns i serveis a entitats del mercat social</p>	<p>Les entitats que formen part del mercat social de la XES poden trobar-se al catàleg de mercat social (http://mercatsocial.xes.cat/ca/cataleg-dorganitzacions/), al directori d'organitzacions sòcies de la XES (http://xes.cat/socies/) i al mapa de l'economia solidària Pam a Pam (http://pamapam.org).</p>
q5305	<p>L'organització coopera amb altres que proporcionen els mateixos productes o serveis:</p>	<p>Les entitats amb les quals es coopera no necessàriament han de pertànyer a l'economia social i solidària ni estar ubicades al mateix territori. Amb aquest indicador es vol conèixer el grau de cooperació que es dona entre les organitzacions del mateix sector, reduint així la competència entre les mateixes. Aquestes col·laboracions han d'estar documentades en actes de reunions de treball, projectes conjunts, contractes de lloguer o compra, etc.</p> <p>Les opcions de resposta són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Compartint local • Compartint coneixement • Compartint gestió • Compartint projectes • No coopera

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q5306	Import total de les compres de bens i serveis realitzades a entitats no lucratives (que NO pertanyen al Mercat social ni a la XES)	Fa referència a entitats no lucratives: entitats que no reparteixen els excedents de l'exercici, bé perquè la seva forma jurídica no els hi permet (associació, fundació, empresa d'inserció, cooperativa d'iniciativa social...) o bé perquè als seus estatuts així s'indica explícitament. Fa referència a l'adquisició de béns i serveis de tot tipus. No s'inclouen en aquest apartat les compres realitzades a empreses del propi grup empresarial ni a l'administració pública.
q5501	Arran de la vostra activitat, ¿genereu algun tipus de bé, servei o material que poseu a lliure disposició del comú i/o genereu béns creatius o coneixement sota llicències lliures com Creative Commons?	En preguntar per la lliure disposició de béns, serveis o materials generats, no es refereix al fet que necessàriament aquest han d'estar registrats sota llicències lliures, sinó que es posen a disposició o poden ser utilitzats per terceres persones lliurement. Per saber més: https://ca.wikipedia.org/wiki/Creative Commons
q5502	Indiqueu quin és el vostre compromís amb el programari lliure:	Al següent enllaç podeu trobar les eines de software lliure més habituals: https://tec.lleialtat.cat/formacio/eines-lliures-per-la-privacitat-i-la-llibertat Les opcions de resposta són: <ul style="list-style-type: none"> • No s'utilitza programari lliure • S'utilitzen programes ofimàtics de programari lliure de manera regular i majoritària • A part dels programes ofimàtics, s'utilitzen programes professionals de programari lliure (disseny gràfic, gestió comptable...) de manera regular i majoritària • La majoria dels sistemes operatius dels ordinadors de l'organització són de programari lliure

6. QUALITAT DEL TREBALL

Els indicadors de qualitat del treball volen mesurar la capacitat de l'organització de proporcionar el benestar i el desenvolupament de les persones treballadores des de la sostenibilitat del projecte. La part del qüestionari a complimentar per part de l'organització consta de les següents preguntes **quantitatives**:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q6202	Preneu mesures actives preventives i/o per la promoció de la salut en el vostre centre de treball?	Indicar sí o no en funció de si l'organització porta a terme pràctiques per a la promoció de la salut als centres de treball. Les mesures poden ser de dos tipus: 1. Preventives, capacitant a les persones per evitar els problemes de salut mitjançant el mateix control de les situacions de risc laboral, o bé, evitant les possibles conseqüències, mitjançant la informació i la formació sobre els riscos al lloc de treball. 2. De promoció de la salut pròpiament, capacitant als i les treballadores perquè puguin adoptar estils de vida més saludables, mitjançant la difusió d'hàbits de vida saludables en relació amb la dieta i a l'activitat física o el consum de tabac, alcohol i altres drogues..
q6601	L'organització disposa d'un reglament o protocol intern que contempli mesures de millora de les condicions laborals establertes en el conveni d'aplicació?	Indicar sí o no en funció de si l'organització té un reglament de règim intern on consten per escrit els procediments i protocols a seguir pel que fa a relacions laborals de l'organització. Aquestes relacions poden estar regulades per conveni o ser específiques de l'organització, però per contestar afirmativament ha d'haver-hi millores respecte al conveni de referència en algun dels drets regulats (baixes laborals, permisos, excedències, vacances, hores extres, etc..)
q6701	Quina d'aquestes mesures s'apliquen per fomentar la formació de les persones treballadores:	Fa referència a les polítiques específiques que té l'empresa per millorar la capacitat professional de les persones treballadores en àrees i/o competències pròpies de l'entitat. És a dir, queden excloses formacions que pertanyen a àmbits personals de les persones treballadores. Les opcions de resposta són: <ul style="list-style-type: none"> • S'inclouen hores de formació a l'horari laboral i s'ajuda a cobrir el cost de la formació • S'inclouen hores de formació a l'horari laboral o s'ajuda a cobrir el cost de la formació • S'adapten els horaris per facilitar la formació • No es contempla la formació de les persones treballadores
q6801	Contempleu mesures que millorin els permisos establerts per la llei en temes de conciliació de la vida familiar i laboral?	La llei per la conciliació de la vida familiar i laboral són els drets que tenen les persones treballadores per conciliar vida laboral i familiar. Les normatives que recullen tals drets són la llei 39/1999 del 5 de novembre (BOE nº 266 del 6 de novembre de 1999), la reforma laboral aprovada pel Reial Decret-Llei 3/2012 del 10 de febrer que suposa canvis en l'Estatut dels Treballadors, així com també la Llei 3/2007 del 22 de març per la igualtat entre homes i dones.
q6802	Genereu espais d'atenció emocional i cura a	Indicar sí o no en funció de si les persones treballadores de l'organització disposen d'un espai formal i regular per compartir la seva vivència i situació

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
	les persones treballadores en relació a la seva situació a l'entorn laboral?	personal en l'entorn de treball. Aquests espais poden tenir diferents formes: rondes d'expressió emocional a l'inici o final de les reunions, una comissió o persones a càrrec de l'atenció a la cura emocional de l'organització, etc. L'existència d'aquests mecanismes de cura i expressió emocional ha de reflectir-se a les actes de reunions, organigrama o reglament intern en funció de la forma que prengui.

DIMENSIÓ PROJECTE:**QÜESTIONARI A RESPONDRE PER L'ENTITAT****1. DADES GENERALS**

En aquest apartat l'organització ha de facilitar l'entrada d'informació referent a cada projecte registrat a la fitxa de dades de registre, i seleccionat. La informació que es demana és **qualitativa** perquè interessa, sobretot, que l'organització es presenti amb les seves pròpies paraules. S'ha de presentar de manera breu i en forma escrita. Les tres preguntes que es formulen són les següents:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q00D	Com descriuríeu, en poques paraules, el projecte executat i la seva contribució a la comunitat?	Descriviu el vostre projecte (*consultar glossari), els seus objectius i les seves principals aportacions a la comunitat com a projecte que s'identifica amb la visió de la gestió comunitària.
q00F	En quins aspectes del projecte creieu que teniu camí per millorar?	Expliqueu els aspectes del funcionament del vostre projecte en els que creieu que us caldria millorar, des d'un punt de vista de gestió comunitària. Per exemple, relacionat amb els diferents aspectes que avalua la dimensió projecte: arrelament al territori; impacte i retorn social; democràcia interna i participació; cura de les persones, els processos i l'entorn.

2. ARRELAMENT AL TERRITORI

En aquest apartat es recullen dades rellevants en relació amb l'arrelament al territori dels projectes desenvolupats per l'entitat. Les dues primeres preguntes són **qualitatives** i després hi ha un camp d'entrada d'informació majoritàriament quantitativa, tot i que podem trobar alguna pregunta qualitativa. Les dues preguntes qualitatives inicials són les següents:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q12002	Quines són les fites més destacables quant a arrelament al territori/sector durant el darrer exercici?	Expliqueu els fets més destacables quant a arrelament al territori o sector del vostre projecte.

Pel que fa a la informació **quantitativa**, les preguntes que es fan són les següents:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q12005	Nombre total de xarxes i iniciatives de transformació social estables impulsades/liderades i participades pel projecte	Indiqueu el nombre total de xarxes i iniciatives impulsades/liderades i participades pel projecte descrites en els dos punts anteriors.
q12007	Nombre total d'entitats i operadors del teixit productiu i comercial del territori amb les que es desenvolupen línies de treball conjuntament	Indiqueu el nombre total d'entitats i operadors del teixit productiu i comercial del territori amb els que s'han desenvolupat línies de treball conjuntes durant l'any.
q12303	Indiqueu en quines activitats del territori s'ha participat durant el darrer exercici.	<p>Seleccioneu una o més opcions de la llista proposada d'activitats del territori en les que heu participat durant el darrer exercici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Festa Major • Campanyes i reivindicacions • Calendari popular • Altres (especificar).
q12401	Quines vies teniu per detectar les necessitats, demandes i inquietuds del territori? Llistat de vies amb opció altres i camp qualitatiu.	<p>Seleccioneu una o més opcions de la llista proposada en referència a vies que feu servir per escoltar les necessitats, demandes i inquietuds del vostre territori. Empleneu el camp d'escriptura si utilitzeu més vies de les proposades a la llista tot assenyalant l'opció altres. Les opcions són:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diagnòstic comunitari • Entrevistes • Enquestes • Bústia física • Bústia virtual • Grups de treball • Campanyes de comunicació • Espais de trobada • Debats • Persones responsables d'escolta activa • Altres (especificar)

3. IMPACTE I RETORN SOCIAL

Els indicadors d'impacte i retorn social volen mesurar la base social del projecte, així com el foment de les dinàmiques comunitàries i associatives, dels comportaments i les activitats econòmiques que és realitzen sota criteris d'economia comunitària. Hi ha dos preguntes inicials **qualitatives**:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q13002	Quines són les accions més destacades del darrer exercici en matèria de compromís social i comunitari?	Expliqueu quins són els fets més destacables de l'any quant a compromís social i comunitari.

Seguidament, hi ha un camp de preguntes majoritàriament de caràcter **quantitatiu**, tot i que pot haver-hi alguna de caràcter **qualitatiu**:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q0101000	Nombre de persones sòcies (no s'inclouen les treballadores sòcies)	Indiqueu el nombre de persones sòcies i/o col·laboradores del projecte NO assalariades, segregades per sexe.
q0102000	Nombre d'organitzacions sòcies --->NO PERSONES	Indiqueu el nombre d'organitzacions o entitats sòcies del projecte.
q0109	Nombre de persones treballadores en plantilla	Indiqueu el nombre de persones treballadores que es troben en plantilla (contracte laboral) i estan vinculades al projecte, segregades per sexe
q0110	Nombre de persones treballadores que no es troben en plantilla	Indiqueu el nombre de persones treballadores que NO tenen un contracte laboral vinculades al projecte, segregades per sexe.
q0107000	Nombre de persones voluntàries	Indiqueu el nombre de persones que participen de manera voluntària (*consultar glossari) a l'estructura del projecte, segregades per sexe.
q0111	Nombre de persones usuàries	Indiqueu el total de persones que participen com a usuàries del projecte (*consultar glossari), segregades per sexe.
q1103	Hores totals dedicades en el projecte per les persones voluntàries	Indiqueu el nombre total d'hores dedicades al projecte per les persones voluntàries, segregades per sexe.
q13201	Indiqueu el tipus d'activitats dutes a terme	<p>Seleccioneu una o més opcions de la llista proposada d'activitats dutes a terme pel projecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creació de xarxes culturals • Esdeveniments • Campanyes • Manifestos • Accions de mobilització social comunitària • Acompanyament a entitats i projectes • Altres (especificar)

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q13301	Indiqueu el tipus d'activitats dutes a terme.	<p>Seleccioneu una o més opcions de la llista proposada d'activitats econòmiques amb caràcter comunitari que es duen a terme en el marc del projecte (*consultar glossari):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Banc del temps • Xarxes d'intercanvi • Espais de trobada • Bancs de recursos comunitaris • Conservació de memòria • Espais de criança • Cooperatives de consum • Altres (especificar)
q13401	Indicar quins dels següents aspectes s'incorporen a la presa de decisions de compra:	<p>Seleccioneu una o més opcions de la llista proposada d'aspectes que incorporeu a la presa de decisions de compra de tot tipus de bens i serveis (*consultar glossari):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proximitat • Economia social i solidària • Comerç just • Consum responsable • Altres (especificar).

4. DEMOCRÀCIA INTERNA I PARTICIPACIÓ

Els indicadors que fan referència a l'àmbit de la democràcia i la participació volen mesurar algunes variables bàsiques com la democràcia interna i la participació en la presa de decisions específica del projecte. Les preguntes **qualitatives** són:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q14002	Quines són les formes en las que heu promogut l'accessibilitat, universalitat i participació en el darrer exercici?	Indiqueu com heu promogut l'accessibilitat, universalitat i participació del projecte, incloent totes les accions i mecanismes enfocats a la democràcia interna i la presa de decisions descentralitzada.

El camp de preguntes majoritàriament **quantitatiu** amb alguna pregunta **qualitativa** és el següent:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q14101	Indiqueu el tipus d'òrgans o espais participatius de presa de decisions i de	<p>Seleccioneu una o més opcions de la llista proposada d'òrgans o espais participatius de presa de decisions i de gestió del projecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assemblea

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
	gestió que disposa el projecte	<ul style="list-style-type: none"> • Comissió de formació • Comissió de programació • Comissió de cures • Comissió ambiental • Comissió de gènere o feminista • Comissió de participació • Gestora • Altres (especificar)
q14102	Indiqueu la freqüència de convocatòria de l'assemblea	<p>Seleccioneu una de les opcions de la llista proposada en relació amb la freqüència de convocatòria de l'assemblea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mensual • Trimestral • Anual • Altres (especificar).
q2103000	Nombre de persones que van participar a l'assemblea	Indiqueu, en nombres sencers i segregat per gènere, el nombre de persones que han participat a l'assemblea del projecte durant l'exercici. Cal indicar el nombre de persones diferents que han participat a com a mínim una sessió.
q14301	Nombre de línies de treball realitzades per iniciativa de les usuàries	Indiqueu en nombres sencers el total de línies de treball que s'han realitzat seguint la iniciativa de les usuàries del projecte.
q14204	Nombre de persones usuàries que formen part de col·lectius discriminats sistemàticament	Indiqueu el nombre total de persones usuàries que per les seves característiques culturals, físiques, etc., són classificades en un grup considerat inferior i minoritzat, i per aquest fet són discriminades, segregat per gènere.

5. CURA DE LES PERSONES, ELS PROCESSOS I L'ENTORN

Els indicadors d'aquest bloc volen mesurar la cura que el projecte demostra per les persones implicades en el seu desenvolupament, els processos que es duen a terme i l'entorn en el que es desenvolupen. Les preguntes inicials **qualitatives** són les següents:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q15002	Quines són les accions més destacades del darrer exercici en matèria de cura de les persones, els processos i l'entorn?	Expliqueu breument les accions més destacades del darrer exercici en matèria de cura de les persones, els processos i l'entorn.

El bloc de preguntes majoritàriament **quantitatiu** està format per les següents qüestions:

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q15101	Indiqueu els mecanismes existents per al foment de la sostenibilitat col·lectiva	<p>Seleccioneu una o més opcions de la llista proposada en relació amb els mecanismes existents per al foment de la sostenibilitat col·lectiva del projecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flexibilitat horària • Millores salarials • Formació • Espais de cures • Espais de negociació col·lectiva • Protocols d'agressió sexista • Repartiment de tasques domèstiques • Mediació de conflictes • Espais de cohesió interna • Espais lúdics • Pla d'acollida • Altres (especificar)
q15201	Disposeu de procediments de gestió i promoció de la diversitat	Indiqueu si el vostre projecte compta amb procediments destinats a la gestió i la promoció de la diversitat per a col·lectius discriminats sistemàticament.
q15401	Indiqueu les pràctiques i procediments formals existents en matèria de gestió d'aspectes i impactes ambientals	<p>Seleccioneu una o més opcions de la llista proposada en relació amb pràctiques i procediments formals existents en el projecte en matèria de gestió d'aspectes i impactes ambientals.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ambientalització d'esdeveniments • Estalvi i eficiència energètica • Estalvi i eficiència hídrica • Prevenció de generació de residus • Gestió de residus • Economia circular • Banc de recursos • Horts • Cobertes verdes • Altres (especificar)
q1201000	Import total anual de despeses -en €-	Indiqueu l'import en euros de despeses del projecte en el darrer exercici econòmic. Aquest camp hauria d'incloure el total de les despeses relacionades amb el projecte de l'exercici.
q1203000	Import total anual d'ingressos -en €-	Indiqueu l'import en euros del total d'ingressos del projecte en el darrer exercici econòmic. Els ingressos poden provenir de vendes de béns o serveis, de subvencions, de donacions, de quotes de socis, etc. La suma de tots ells és el que s'ha d'indicar en aquesta casella.

Codi	Anunciat de la pregunta	Explicació sobre la informació a reportar
q1205000	Import total de les subvencions concedides a l'organització/ projecte -en €-	Fa referència a la suma d'aquells imports que apareixen al compte de pèrdues i guanys en els comptes 740. No s'inclouran aquells ingressos generats per la prestació de serveis de les AAPP en els que hi ha factura. Es comptabilitzaran totes les subvencions atorgades i imputades al període del exercici que s'està avaluant, independentment de si han estat cobrades o no durant el present exercici.

GLOSSARI

Economia social¹: “L’economia social és un moviment compost per un conjunt d’organitzacions circumscrites a un grup de formes jurídiques, en concret: les cooperatives de tot tipus; les associacions, fundacions i cooperatives d’iniciativa social com a formes jurídiques sense ànim de lucre (allò que es coneix coma tercer sector); les mutualitats de previsió social. Aquestes formes jurídiques garanteixen que el lucre és limitat (en el cas de els cooperatives) o directament no existeix (el cas del tercer sector i les mutualitats). Generalment, les primeres es caracteritzen per la gestió democràtica interna, i les segones per l’impacte social positiu de la seva activitat (per exemple, atenció a col·lectius desfavorits).” (p. 62)

Economia social i solidària²: “És un moviment conformat per un conjunt de pràctiques econòmiques definides per les característiques següents: que estiguin orientades a satisfer les necessitats dels seus membres o de la societat, prioritzant sempre aquest objectiu per sobre del lucre, que ha de ser limitat o inexistent; que siguin experiències basades en la gestió democràtica, entesa des de la participació de les persones involucrades en els projectes; que desenvolupin la seva activitat des del compromís ambiental i social i, per tant, minimitzin els impactes negatius i amb voluntat de canvi social. Aquesta definició no està acotada a determinades formes jurídiques, sinó que inclou qualsevol experiència de satisfacció de necessitats basada en aquests principis, des d’empreses formalitzades fins a pràctiques de l’administració pública i passant per economies informals o les pràctiques individuals de consum o estalvi responsables.” (p. 69)

Economia basada en els comuns³: “Contraposició a la dualitat estat-mercat com a únics espais visibles i legítimats per a la producció, gestió i assignació de recursos del sistema econòmic. Les idees claus són aquestes: els comuns, a més d’una visió històrica de com gestionar els recursos comunals, apelen a processos i pràctiques socials; és a dir, parlariem de béns i comuns, però també de formes de gestió basades en els comuns. Com a pràctiques socials es basen en tres pilars interdependents: la comunitat que produeix o gestiona el recurs; el recurs produït o gestionat, i les regles de governs establertes per la comunitat i en relació amb les especificitats del recurs. Amb tot, la titularitat del recurs o pràctica no s’entén com a pública ni privada, sinó de la comunitat que s’hi associa. En aquest cas, les pràctiques han anat històricament per davant de la teoria, ja que de sistemes basats en la gestió comunitària se’n coneixen des d’abans de la Revolució Industrial” (p. 49)

¹ Font: Suriñach Padilla, R. (2017): “Economies transformadores de Barcelona”, ed. Ajuntament de Barcelona/ICG Marge, SL, Barcelona

² Font: Suriñach Padilla, R. (2017): “Economies transformadores de Barcelona”, ed. Ajuntament de Barcelona/ICG Marge, SL, Barcelona

³ Font: Suriñach Padilla, R. (2017): “Economies transformadores de Barcelona”, ed. Ajuntament de Barcelona/ICG Marge, SL, Barcelona

Comportaments comunitaris⁴: "Pràctiques socials que, protagonitzades per comunitats ciutadanes actives, tracten de dissenyar vincles d'acció col·lectiva de resolució de necessitats compartides, que no passen fonamentalment per la mercantilització o l'intercanvi monetari ni per les normes derivades de la burocràcia pública." (p. 2)

Persona voluntària/activista (i persona usuària)⁵: "El subjecte "comunitari" ha de ser reconegut com un veritable actor polític i social amb capacitat d'acció i influència més enllà de l'acció de govern." (p. 25)

Governança/Presa de decisions comunitària⁶: "La gestió comunitària, tal i com la planteja la Plataforma de Gestió Ciutadana, partiria tanmateix de la definició comunitària de l'objecte de la gestió. "Els projectes responen a un interès col·lectiu consensuat i vinculat a les necessitats d'un territori i la seva gent, així com de la seva capacitat de permeabilitat i d'accés de la comunitat al control democràtic dels òrgans de presa de decisió i dels recursos que s'hi gestionen, independentment de si estan cedits per l'administració o recuperats de forma desobedient" (p. 56)

Projecte (EL Projecte)⁷: "propostes sorgides des de la comunitat, fruit de demandes col·lectives, responen a un "interès col·lectiu consensuat i vinculat a les necessitats d'un territori i la seva gent". Que el projecte sigui comunitari, o sigui, nascut i definit des de la ciutadania, no vol dir que la gestió hagi de ser autònoma o comunitària ... pot donar-se la situació que l'administració assumeixi la gestió d'un projecte comunitari o el cedeixi a un tercer (per voluntat política o per manca de capacitat de la comunitat des d'on sorgeix la proposta). En el cas de la gestió cívica pot succeir que hi hagi una convergència entre el servei que l'ajuntament obre a gestió indirecta i un projecte comunitari (casos com el de l'Ateneu Popular de 9 Barris, la Casa Orlandai o el Casal Pou de la Figuera) (p. 43)

Arrelament al territori / Activitats al territori: S'entén territori el marc físic proper i el teixit veïnal, associatiu i institucional que emmarca una comunitat. Implica l'existència de relacions de representativitat, proximitat i col·laboració, i per tant estem parlant normalment d'un barri o municipi petit. En els casos de serveis o projectes sectorials, l'arrelament ha de ser també en el sector i el marc geogràfic s'amplia.

Persona usuària, voluntària i activista: Un persona és usuària quan és beneficiària d'un producte o servei i com a molt fa saber el seu parer sobre aquest. Quan una persona, ja sigui usuària o no, participa del desenvolupament d'aquest servei sense rebre compensació econòmica, aleshores és voluntària si només fa una tasca que li han encomanat o pren decisions puntualment, o és activista si es compromet en el disseny i execució del servei de forma continuada. El grau d'implicació i participació és creixent.

Transformació social: És el conjunt de modificacions de l'estructura social, funcionament o cultura d'una comunitat, on aquesta participa i lidera aquests processos

⁴ <https://www.slideshare.net/lahidra/patrimoni-ciudad-resum-executiu>

⁵

http://ajuntament.barcelona.cat/participaciociudadana/sites/default/files/documents/patrimoni_ciudad_a_marc_conceptual_v.3.0.pdf

⁶ Idem (p. 39)

⁷ Idem. (p. 43)

de millora, amb vocació de beneficiar a totes les persones i al medi ambient, de forma sostenible.

Agent institucional: Entitat pública o semipública que desenvolupa un rol institucional o un servei públic, de tipus administratiu, salut, educatiu...

Col·lectius d'origens i contextos culturals: Les comunitats no són homogènies i han de vetllar per a ser inclusives i cohesionar els diferents col·lectius que la conformen; diversitat que pot venir donada per un o diversos aspectes com l'origen o la cultura.